

Prof. dr hab. n. med. Jerzy R. Kowalczyk

Ocena osiągnięcia naukowego oraz aktywności naukowej w związku z postępowaniem habilitacyjnym dr n. med. Grażyny Kamińskiej-Winciorek wszczętego przez Radę Naukową Centrum Onkologii – Instytutu im. Marii Skłodowskiej-Curie w Warszawie.

Dr n. med. Grażyna Kamińska-Winciorek Wydział Lekarski Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach ukończyła w 1997 roku. Po uzyskaniu dyplomu lekarza medycyny, w latach 1997 – 1998, odbyła staż podyplomowy w Samodzielnym Publicznym Szpitalu Klinicznym im. A. Bieleckiego w Katowicach, a następnie w roku 1998 rozpoczęła pracę zawodową na stanowisku asystenta w Katedrze i Klinice Dermatologii Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach. W latach 2010 – 2012 pracowała w Zakładzie Dermatologii Doświadczalnej i Kosmetologii Wydziału Farmaceutycznego CM UJ, a następnie od 2015 roku została zatrudniona na stanowisku asystenta naukowo-badawczego w Klinice Transplantacji Szpiku i Onko-hematologii Centrum Onkologii Instytut im. Marii Skłodowskiej-Curie, Oddział w Gliwicach.

Od roku 2004 ma tytuł specjalisty z dziedziny dermatologii i wenerologii. Stopień doktora nauk medycznych uzyskała w roku 2003 na podstawie rozprawy doktorskiej pt. : „Częstość występowania, typy kliniczne i czynniki ryzyka grzybicy stóp w wybranych grupach społeczno-zawodowych mężczyzn”.

Już od drugiego roku studiów brała czynny udział w pracach Studenckiego Koła Naukowego i Jej zainteresowania naukowe związane były z chorobami skóry, w tym z różnymi aspektami zmian nowotworowych. Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Dermatologicznego, Europejskiej Akademii Dermatologii i Wenerologii, Międzynarodowego Towarzystwa Dermoskopowego, Międzynarodowego Towarzystwa Deledermatologii oraz Europejskiego Towarzystwa Dermaonkologii. Jest również członkiem grupy eksperckiej ds. diagnostyki i leczenia czerniaka w Polsce, a ponadto pracuje jako specjalista dermatolog – konsultant w Ośrodku Wczesnej Diagnostyki i Leczenia Nowotworów w Katowicach oraz w Ośrodku

Diagnostyki i Leczenia Chorób Skóry w Katowicach. Od 1998 roku dr Grażyna Kamińska-Winciorek prowadzi zajęcia z dermatologii i wenerologii ze studentami Wydziału Lekarskiego, studentami anglojęzycznymi oraz wykłady z dermatologii i kosmetologii lekarskiej w Wyższej Śląskiej Szkole Medycznej w Katowicach. Była opiekunem Studenckiego Koła Naukowego Kosmetologii Leczniczej oraz opiekunem i recenzentem prac magisterskich studentek studiów stacjonarnych i niestacjonarnych na kierunku kosmetologia Wydziału Farmaceutycznego Collegium Medicum UJ w Krakowie. Wielokrotnie była wykładowcą na kursach CMKP. Od 2007 roku prowadzi kursy medyczne z zakresu dermoskopii dla lekarzy specjalistów oraz w trakcie specjalizacji. Dużym osiągnięciem dr Grażyny Kamińskiej-Winciorek jest zorganizowanie Gabinetu Kapilaroskopii w Katedrze i Klinice Dermatologii Śląskiego Uniwersytetu Medycznego, a także Pracowni Badań Czynnościowych Skóry, Demoskopii i Wideodermoskopii i Pracowni Ćwiczeniowej z wyposażeniem dla studentów.

Była członkiem Komitetu Organizacyjnego lub Naukowego kilku konferencji naukowych. Uczestniczyła również w wielu akcjach społecznych mających na celu propagowanie profilaktyki nowotworów skóry.

Ocena osiągnięcia naukowego składającego się na habilitację.

Jako osiągnięcie naukowe doktor Grażyna Kamińska-Winciorek przedstawiła mi do oceny zestaw publikacji obejmujący 10 prac oryginalnych. Dotyczą one zastosowań dermoskopii jako innowacyjnej techniki diagnostycznej w transplantologii oraz onkologii klinicznej. Wszystkie te prace zostały opublikowane w renomowanych czasopismach z listy filadelfijskiej o sumarycznym współczynniku wpływu $IF=16,002$, a punktacja MNiSW = 185. We wszystkich tych pracach Habilitantka jest pierwszym autorem. Współautorzy wszystkich prac wyrazili zgodę na wykorzystywanie przedstawionych wyników do rozprawy habilitacyjnej doktor Grażyny Kamińskiej-Winciorek.

Ogólnym celem tych publikacji jest określenie nowych wskazań do diagnostyki dermoskopowej jako narzędzia do szybkiej oceny zmian skórnych w transplantologii i onkologii klinicznej.

W pierwszej z cyklu prezentowanych prac opisano procedurę badania dermoskopowego jako nowatorskiej metody przesiewowej rozpoznawania ostrej,

skórnej postaci choroby przeszczep przeciwko gospodarzowi (GvHD) po allotransplantacjach. Badanie to wykonano u 13 pacjentów, zarówno przed przeszczepieniem komórek krwiotwórczych, jak i w trzech przedziałach czasowych po transplantacji lub w przypadku pojawienia się zmian skórnych. U prawie połowy pacjentów stwierdzono objawy ostrej postaci skórnej przeszczep przeciwko gospodarzowi, które korelowały z obrazem dermoskopowym. Po raz pierwszy w piśmiennictwie światowym przedstawiono możliwość zastosowania demoskopii dającej szansę na wczesne rozpoznanie zmian związanych z GvHD. Publikacja ta pozwoliła na wdrożenie oceny dermoskopowej skóry chorych po allogenicznym transplantacjach komórek krwiotwórczych jako wartościowej metody umożliwiającej wczesne wykrycie zmian skórnych w przebiegu ostrej GvHD (Biomem Res Int 2016; 2016:4535717).

Kontynuując swoje badania dr Kamińska-Winciorek przeprowadziła analizę obrazów dermoskopowych równoległe z badaniem histopatologicznym u pacjenta po przeszczepie twarzy. W 36 dniu po transplantacji w obrazie dermoskopowym stwierdziła teleangiektazje, co zostało potwierdzone w badaniu histopatologicznym rozpoznaniem odrzucenia przeszczepu w stopniu drugim. Opublikowana praca była również pierwszą w świecie wskazującą na możliwość diagnostyki nieinwazyjnej u pacjentów w ciężkim stanie, np. po przeszczepie twarzy (J Am Acad Dermatol 2015; 72 (Supl 1) : S19-21).

W kolejnych dwóch pracach habilitantka zajęła się dermoskopią zmian melanocytowych wymagających różnicowania z czerniakiem. Przedstawiono między innymi nowatorski opis dermoskopowych cech zmian Suttona proponując nowe terminy dermoskopowe, takie jak : „korona naczyniowa” opisująca obecność okalających znamień melanocytowe naczyń linijnych, jak i również przedstawiając nieznanym dotychczas aspekt barwy obwódki, które otacza znamień Suttona. Przedstawione w tej pracy analizy przyczyniły się do łatwiejszego rozpoznawania zmian w znamieniu Suttona w diagnostyce różnicowej w kierunku czerniaka (Post. Derm Alergol, 2014; 31(3) : 152-158).

W innej pracy habilitantka wprowadziła określenie przypominający „zimne ognie” jako opis obrazu występującego w znamieniu melanocytowym płaskim. Znajomość wzorców dermoskopowych opisanych w tej pracy jako wzorzec siateczkowaty oraz mieszany w podtypie homogeno-siateczkowatym oraz homogeno-globularnym jest

również nowatorską wskazówką w różnicowaniu z czerniakiem (Dermatol Surg 2013; 39 (10) : 1550-1554).

W kolejnej pracy (Postęp Derm Alergoz 2014; 31(3) : 127 – 133) dr Kamińska-Winciorek analizowała wzorce dermoskopowe dodatkowych brodawek sutkowych. Zaproponowała 3 nowe definicje struktur dermoskopowych charakteryzujących to zaburzenie. Jako pierwsza w świecie opublikowała obserwację dotyczącą dołączkowatego zagłębienia wypełnionego czopem oraz strukturę „rybiego oka” w definicji struktur dermoskopowych dodatkowych brodawek sutkowych.

We współpracy z naukowcami włoskimi będącymi liderami dermoskopii habilitantka przedstawiła propozycję nowej jednostki dermatologicznej z opisem dermoskopowym, jako tak zwane „zaniedbane piersi”. Termin ten dotyczy czarno-brązowych ściśle przylegających do brodawki piersiowej grudek i blaszek sugerujących rzekome rogowacenie ciemne, powstających jednak na wskutek braku higieny co powoduje nadmierne rogowacenie tych okolic (Dermat. Pract Coc 2013; 4(3) : 81 – 84).

Kolejne 4 prace tego cyklu są wynikiem podjętej od 2012 roku współpracy z Zakładem Radiologii Centrum Onkologii Instytutu Oddział w Gliwicach. W pracy opublikowanej w 2015 roku (Int J Dermatol 2015; 54(3) : 343 – 346) habilitantka opisała po raz pierwszy w świecie dermoskopowy obraz inwazyjnego raka piersi wykazującego w dermoskopii regularnie rozmieszczone papkowate zagłębienia w skórze. Jednocześnie potwierdziła, że dermoskopia jest dobrą metodą diagnostyczną ognisk przerzutowych raka piersi do skóry charakteryzujących się obecnością prostych lub serpentynowatych naczyń linijnych oraz licznych naczyń typu kropek.

W kolejnej pracy (Postęp Derm Alergol 2015; 32(4) : 312 – 316) autorka przedstawiła opis dermoskopowy guzków przerzutowych do skóry wywodzących się z raka grasicy oraz raka trzustki. Przerzuty te charakteryzowały się obecnością licznych nieregularnych naczyń linijnych rozmieszczonych centralnie i obwodowo i mogących przypominać teleangiektazje gwieździste, podobne do obserwowanych w czerniaku przerzutowym oraz w guzach przerzutowych raka piersi do skóry.

Dr Grażyna Kamińska-Winciorek zaproponowała również nazwę „objaw jemioli” jako dermoskopowy deskryptor czerniaka. Są to liczne, dobrze odgraniczone obszary złożone z rozgałęziających się wypustek siatki barwnikowej. Definicja ta jest obecnie oficjalnie przyjęta przez Międzynarodowe Towarzystwo Dermoskopowe (Post Dermatol Alergol 2013; 30(5) : 316 – 319).

Ostatnia pozycja z tego cyklu stanowi podsumowanie wieloletniego doświadczenia habilitantki w ocenie dermoskopowej zmian nowotworowych. Praca ta dotyczy podziału błędów dermoskopowych oraz omawia możliwości popełniania błędów diagnostycznych, w tym proceduralnych wynikających z niewłaściwej selekcji zmian skórnych, badania tylko wybranych zmian z pominięciem innych nieprawidłowości oraz błędów technicznych w wykorzystaniu metody dermoskopowej.

Podsumowując ocenę osiągnięcia naukowego składającego się na habilitację dr n. med. Grażyny Kamińskiej-Winciorek stwierdzam, że przedstawione mi do oceny publikacje cechują się dojrzałością, głęboko przemyślanymi założeniami, celami i treścią oraz ostrożnością w wyciąganiu wniosków. Bardzo ważną częścią każdej z przedstawionych mi publikacji jest dokładna analiza uzyskanych wyników badań, które autorka wraz ze współautorami wszechstronnie analizuje na tle piśmiennictwa. Habilitantka wykazuje się przy tym dużą dojrzałością naukową, wnikliwością, a także ostrożnością w ostatecznym wyciąganiu wniosków. Realizując cel swoich badań dr n. med. Grażyna Kamińska-Winciorek uzyskała szereg interesujących wyników. Wiele z nich zostało opublikowanych jako pierwsze oryginalne obserwacje w piśmiennictwie światowym i przyjęły się w powszechnie stosowanym nazewnictwie dotyczącym dermoskopii. Tak więc z całym przekonaniem stwierdzam, że obserwacje i wyniki badań zawarte w 10 pracach przedstawionych jako zestaw publikacji składających się na rozprawę habilitacyjną dr n. med. Grażyny Kamińskiej-Winciorek, wnoszą istotny postęp do wiedzy o możliwości zastosowania dermoskopii we wczesnej diagnostyce zmian skórnych w przebiegu choroby przeszczep przeciwko gospodarzowi po allogenicznym przeszczepieniu krwiotwórczych komórek macierzystych oraz w zmianach nowotworowych.

Ocena aktywności naukowej.

Dorobek naukowy dr n. med. Grażyny Kamińskiej-Winciorek po odjęciu 10 prac stanowiących osiągnięcie będące podstawą do ubiegania się o stopień doktora habilitowanego, obejmuje 22 oryginalne prace opublikowane w recenzowanych czasopismach naukowych, z czego 20 po uzyskaniu stopnia dr n. med. W 9 pracach jest pierwszym autorem, w kolejnych 5 drugim. Ponadto jest autorem monografii

pt. : „Dermatologia cyfrowa”, która stanowi drugą co do kolejności wydania książkę polskiego autora poświęconą diagnostyce obrazowej w dermatologii z zastosowaniem dermoskopii. Jest również autorem kilku rozdziałów w książkach zadedykowanych dla lekarzy specjalistów. Sumaryczny współczynnik wpływu (IF wynosi dla tych publikacji 18,933, a punktacja MNIŚW prac własnych (po odliczeniu cyklu prac habilitacyjnych) wynosi 621. Według bazy danych Web of Science liczba cytowań publikacji dr G. Kamińskiej-Winciorek wynosi 46, bez autocytowań, wg bazy Scopus 129. Sumaryczny Index Hirscha wg obu baz = 6.

Główny kierunek zainteresowań naukowo-badawczych doktor Grażyny Kamińskiej-Winciorek stanowi dermoskopia w różnych jednostkach chorobowych, a przede wszystkim w transplantologii i dermato-onkologii. W kilku opublikowanych pracach przedstawiających własne doświadczenia habilitantka zaproponowała nowe warianty dermoskopowe jednostek wymagających diagnostyki różnicowej w kierunku czerniaka, między innymi zaskórniku olbrzymim, w krwiakach podrogowych, itd. Dwie prace oryginalne dotyczą wpływu metaloproteinaz na rozwój mikroangiopatii cukrzycowej ocenianej w badaniu kapilaroskopowym u dzieci z cukrzycą typu 1. Kilka prac dotyczy ciekawych aspektów różnych schorzeń dotyczących skóry lub włosów i diagnostyki tych stanów, jak np. badanie cyklu włosowego u kobiet z chorobami układowymi, ocena metod leczenia łysienia plackowatego u dzieci, czy występowanie znamion atypowych u dzieci w wieku pokwitania. Kilka prac ma charakter kazuistyczny i przedstawia niezwykle ciekawe przypadki rzadkich schorzeń skórnych.

Dr G. Kamińska-Winciorek jest również współautorem polskich wytycznych dotyczących diagnostyki i leczenia czerniaka oraz standardów postępowania podczas terapii inhibitorami receptora nabłonkowego czynnika wzrostu pacjentów z rakiem jelita grubego.

Jest recenzentem prac naukowych w zakresie dermatologii i onkologii w czasopismach posiadających punktację IF : European Journal of Dermatology, Journal of European Accademy of Dermatology and Venerology, International Journal of Dermatology, British Journal of Dermatology, Clinical Experimental Dermatology oraz Współczesnej Onkologii, Dermatologii Klinicznej, Postępów Dermatologii i Alergologii oraz BMC Dermatology. Jest również członkiem Rady Naukowej czasopisma Dermatologia Dziecięca.

Działalność naukowa dr Grażyny Kamińskiej-Winciorek została uhonorowana między innymi nagrodą Redakcji Dermatologii Estetycznej za najlepszy artykuł w 2002 roku, uzyskaniem stypendium naukowego Word Congress Scholarship Recipient Programme Amerykańskiej Akademii Dermatologii oraz przyznaniem grantów naukowych Europejskiej Wspólnoty Podstawowej Opieki Zdrowotnej Uniwersytetu w Galway, Irlandia w 1996 roku oraz Michael Horstein Fellowship Europejskiej Akademii Dermatologii i Wenerologii w Wiedniu w 2007 roku. W roku 2015 habilitantka została wyróżniona tytułem Word Dermoscopy Championship na Światowym Kongresie Dermoskopowym w Wiedniu, co potwierdza wiedzę i umiejętności w zakresie demoskopii.

Podsumowując ocenę dorobku naukowego dr n. med. Grażyny Kamińskiej-Winciorek należy podkreślić, że wszystkie jej opublikowane prace są tematycznie związane ze ściśle określonym kierunkiem badań naukowych dotyczącym przede wszystkim diagnostyki dermoskopowej w różnych zmianach skórnych, przede wszystkim nowotworowych oraz związanych z chorobą przeszczep przeciw gospodarzowi w allotransplantacjach. Publikacje współautorstwa habilitantki cechują się dużą dojrzałością i głęboko przemyślanymi założeniami, celami i treścią oraz ostrożnością w wyciąganiu wniosków. Prace te wzbudzają szerokie zainteresowanie nie tylko w kraju, ale również i zagranicą. Większość z nich ma duży walor praktyczny, gdyż pozwalają na zwiększenie możliwości diagnozowania i oceny różnych zmian skórnych. Znaczna część tych prac opublikowana została w języku angielskim, w czasopiśmie z listy filadelfijskiej. Godnym podkreślenia jest również fakt umiejętności habilitantki do przekazywania swojej wiedzy w formie wykładów i doniesień w trakcie różnych zjazdów, konferencji naukowych i szkoleń, co można poprzeć liczbą 75 streszczeń zjazdowych.

Wniosek końcowy.

Stwierdzam, że osiągnięcia naukowe dr n. med. Grażyny Kamińskiej-Winciorek w postaci zestawu 10 publikacji dotyczących zastosowań dermoskopii w transplantologii oraz onkologii klinicznej stanowią znaczący wkład autora w rozwój tej techniki diagnostycznej i w pełni odpowiada kryterium określonym w artykule 16 ustawy z dnia 14. 03. 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym. Biorąc pod uwagę aktywność naukową oraz wartościowy dorobek naukowy, a także

dydaktyczny i organizacyjny uważam, że dr n. med. Grażyna Kamińska-Winciorek w pełni udowodniła, że jest dojrzałym i samodzielnym pracownikiem naukowym. Składam więc Wysokiej Radzie Naukowej Centrum Onkologii – Instytutu im. Marii Skłodowskiej-Curie w Warszawie wniosek o dopuszczenie dr n. med. Grażyny Kamińskiej-Winciorek do dalszych etapów przewodu habilitacyjnego.

Lublin, dn. 25. 04. 2017 r.

Prof. dr hab. n. med. Jerzy R. Kowalczyk